

UDHËZUES PËR FUNKSIONIMIN E RRJETEVE PROFESIONALE TË PUNONJËSVE ARSIMORË PRANË ÇDO DAR-i DHE ZA-je

Sipas Udhëzimit nr.1, datë 20.01.2017. “Për funksionimin e sistemit të zhvillimit të vazhdueshëm profesional të punonjësve arsimorë”, një nga format e zhvillimit profesional të punonjësve arsimorë janë rrjetet profesionale. Rrjetet profesionale kanë për qëllim zhvillimin profesional të punonjësve të institucioneve arsimore nëpërmjet:

- **Informimit dhe këshillimit** në lidhje me risitë dhe zhvillimet në fushën e reformave në arsimin parauniversitar;
- **Trajnimit** të pjesëtarëve të rrjetit në lidhje me tematika që dalin si nevoja të tyre;
- **Shkëmbimit të eksperiencave** pozitive dhe të suksesshme mes pjesëmarrësve në rrjet për tematika të punës së tyre të përditshme;
- **Shkëmbimit në internet** të përvojave, mendimeve, pyetjeve dhe përgjigjeve që mbështesin zhvillimin profesional.

Çfarë janë rrjetet profesionale?

Rrjetet profesionale janë nga format më efektive të zhvillimit profesional **në nivel lokal**. Punonjësit arsimorë, pjesë e një rrjeti, kanë përfitime në aspektin e rritjes dhe zhvillimit profesional. Ata, të përfshirë në një rrjet profesional: rriten profesionalisht; mësojnë nga njëri tjetri, si dhe kontribuojnë më shumë për komunitetin brenda institucionit dhe përtej tij.

- ➔ Rrjetet profesionale bashkojnë punonjës arsimorë **me interesa të përbashkëta për lëndën** që zhvillojnë, rolin/pozicionin që kanë në institucionin e tyre apo dhe fusha të tjera të rëndësishme për mbarëvajtjen e veprimtarive shkollore në funksion të përmirësimit të të nxëniet të nxënësve.
- ➔ Një rrjet bashkon punonjës arsimorë si: drejtues shkollash, mësues të ciklit fillor, mësues të së njëjtës lëndë në një nivel shkollimi, mësues të së njëjtës fushë të nxëni në një nivel shkollimi, mësues kujdestarë, mësues koordinatorë të shkollave qendër komunitare, mësues që kujdesen për parandalimin e braktisjes shkollore, psikologë shkollorë etj.

- ➔ Llojet e rrjeteve profesionale në një DAR/ZA përcaktohen në **varësi të nevojave dhe prioriteteve lokale, përparësive arsimore në periudha të caktuara, si dhe të burimeve e kapaciteteve** në nivel lokal.
- ➔ Anëtarët e rrjetit, që e kanë të mundur, formojnë gjithashtu, një rrjet në internet me anë të një platforme digjitale, nëpërmjet të cilit shkëmbejnë përvoja, parashtrojnë pyetje dhe marrin përgjigje nga kolegë.

Ngritja e rrjeteve profesionale

- ➔ **DAR/ZA-ja organizon ngritjen e rrjeteve profesionale** në zonën që ajo mbulon. Tematikat apo fushat, sipas të cilave ngrihen rrjetet profesionale, i përgjigjen përparësive që DAR/ZA-ja ka përcaktuar nga identifikimi i nevojave në nivel lokal si dhe i përparësive të shpalluara në nivel kombëtar.
- ➔ Në një rrjet profesional mund të marrin pjesë **jo më shumë se 30 punonjës arsimorë**. Në qoftë se për një fushë të caktuar në nivel lokal ka më shumë mësues, atëherë krijohet më shumë se një rrjet në atë fushë. P.sh, nëse mësuesit e ciklit fillor në një DAR të caktuar janë më shumë se 30 mësues, atëherë krijohen disa rrjete. DAR/ZA-ja zgjedh t'i ndajë ato sipas klasave, sipas afërsisë së institucioneve arsimore ku bëjnë pjesë mësuesit e një rrjeti, apo sipas ndonjë kriteri tjetër që i përgjigjet specifikave të një lokaliteti të caktuar.
- ➔ Në rastet kur shkolla është **me drejtim të orientuar ose profesional, e vetme në një DAR/ZA** nuk mund të krijohet rrjet mësuesish për lëndë profesionale në nivel lokal, pasi është vetëm një shkollë në atë zonë dhe mësuesit janë vetëm të po asaj shkolle.
- ➔ Përzgjedhja e drejtuesit të rrjetit bëhet nga DAR/ZA-ja bazuar në **kriteret për drejtues rrjeti**. Kjo përzgjedhje bëhet mes **dy kandidatave** për drejtues rrjeti që anëtarët e rrjetit kanë propozuar pas takimit të tyre të parë.
- ➔ Drejtuesi i rrjetit është një nga punonjësit arsimor që i takon rrjetit. Ai duhet të ketë punuar të paktën **10 vjet si mësues**. Parapëlqehen mësues që janë vlerësuar "Shkëlqyeshëm" ose "Shumë mirë" në provimin e tij të fundit të kualifikimit.
- ➔ Drejtuesi i rrjetit ka në dispozicion kohë nga norma e tij për t'iu kushtuar punës për mirë funksionimin e rrjetit. **Drejtuesit të rrjetit i ulet nga norma me 2 orë në javë**. Kjo kohë

përdoret për të përgatitjen e takimeve të rrjetit, për përgatitjen e seancave trajnuese me rrjetin si dhe për marrjen pjesë në trajnime.

- ➔ Drejtuesi i rrjetit zëvendësohet me kërkesën e anëtarëve të rrjetit ose nga sektori i programeve të zhvillimit në DAR/ZA, në rast të mosplotësimit në mënyrë cilësore të detyrave të tij, të përcaktuara në këtë Udhëzim.
- ➔ Drejtuesi i rrjetit drejton dhe organizon veprimtaritë e rrjetit **për një periudhë 4-vjeçare**, me të drejtë rizgjedhjeje. Nëse drejtuesi i rrjetit dorëhiqet ose nuk përmbush përgjegjësitë e ngarkuara, zëvendësohet nga DAR/ZA-ja me një pjesëmarrës tjetër të rrjetit.

Funksionimi i rrjetit profesional

- ➔ Rrjeti mund të takohet disa herë gjatë një viti shkollor, **POR jo më pak se një herë në muaj**. Shpeshësia e takimeve **përcaktohet nga DAR/ZA-ja** në konsultim me anëtarët e rrjetit. Kjo varet nga tematikat e rrjetit si dhe nga nevoja e anëtarëve për tu mbedhur. Rrjeti shfrytëzon jo vetëm takimet e drejtpërdrejta të anëtarëve, por edhe mundësitë online për të përcjellë e komunikuar në mënyrë të vazhdueshme
- ➔ **Takimet e rrjetit zhvillohen në mjediset e një institucioni arsimor** që ka kushte të përshtatshme për zhvillimin e takimeve. Takimet mund të zhvillohen edhe online nëpërmjet forumeve të posaçme. DAR/ZA-ja dhe specialisti i caktuar për të monitoruar punën e rrjetit njoftohet dhe është në dijeni të vazhdueshëm për vendin dhe orën e takimeve për secilin rrjet.
- ➔ Në çdo takim të rrjetit shtjellohet **një temë e cila lidhet me praktikën e punës** së përditshme. Tematikat e zgjedhura janë:
 - planifikuar në fillim të vitit shkollor nga drejtuesi i rrjetit në bashkëpunim me anëtarët e tij,
 - pjesë e prioriteteve apo risive të dala nga MASR, IZHA apo DAR/ZA-ja në një periudhë të caktuar të vitit.
- ➔ Drejtuesi i rrjetit ka **dosjen ku dokumenton gjithë punën e rrjetit**. Për çdo takim të rrjetit përgatitet një raport i shkurtër, dokumentohen materialet e përdorura apo të prodhuara për takimet, dokumentohet prezenca e anëtarëve me anë të listë prezencave. Drejtuesi i rrjetit siguron që të ketë një evidencë (fletore regjistër) me frekuentimin e takimeve nga anëtarët e rrjetit. Nëse ka anëtarë që nuk marrin pjesë në takime, duhet raportuar tek specialisti i DAR/ZA-së që mbulon rrjetin.

- ➔ Drejtuesi dhe anëtarët e rrjetit **shfrytëzojnë materiale burimore** të ofruara nga MASR, IZHA, QSHA apo ndonjë institucion tjetër që kontribuon në fushën e arsimit parauniversitar. Vetë anëtarët e rrjetit mund të kontribuojnë me materiale të prodhuara prej tyre dhe që gjejnë zbatim në procesin e mësimdhënies dhe nxënies në shkollë.

Detyrat dhe përgjegjësitë e drejtuesit të rrjetit profesional

- ➔ Drejtuesi i rrjetit **angazhohet dhe merr përgjegjësi të plota për mirëfunksionimin e rrjetit**. Ai dallohet për:
 - ide novatore dhe për aftësi krijuese profesionale;
 - aftësi drejtuese dhe menaxhuese të seancave/takimeve informuese, këshilluese apo trajnuese me anëtarët e rrjetit;
 - qëndrimin etik dhe aftësi komunikuese me kolegë;
 - korrektesë në kryerjen e detyrave si anëtar i personelit të institucionit arsimor;
 - gadishmërinë për të bashkëpunuar me kolegë;
 - aftësi profesionale të transmetimit të saktë dhe të qartë të informacionit shkencor dhe didaktik të kolegët.
- ➔ Drejtuesi i rrjetit **njih mirë legjislacionin** që ka të bëjë jo vetëm drejtpërdrejt me veprimtarinë e rrjetit por edhe me zhvillimin profesional të punonjësve arsimorë në sistemin arsimor parauniversitar. Ai qëndron në kontakt të vazhdueshëm me materialet, udhëzuesit dhe produktet që MASR dhe IZHA ofron në dobi të funksionimit të rrjeteve.
- ➔ Drejtuesi i rrjetit, në bashkëpunim me specialistin përkatës të DAR/ZA-së, harton dhe dokumenton listën e punonjësve arsimorë që bëjnë pjesë në rrjetin që drejton. Sugjerohet që **për anëtarët e rrjetit të krijohet një databazë me të dhëna për karrierën profesionale të tyre si:** eksperiencia në punë, kualifikime të marra, trajnime dhe programe trajnimi të ndjekura, kredite të fituara etj.
- ➔ Drejtuesi i rrjetit **harton planin vjetor të veprimtarive** të rrjetit. Plani hartohet në bashkëpunim me anëtarët e rrjetit. **Plani përmban: tematikën për çdo rubrikë, rezultatet e pritshme për tematikën, veprimtaritë që do të zhvillohen për të realizuar këtë tematikë, personin/at përgjegjës, afatet kohore të zhvillimit të takimit.**

- ➔ Drejtuesi i rrjetit **ka përgjegjësi** dhe detyrë:
 - zhvillimin cilësor të takimeve të rrjetit, nëpërmjet organizimit të përgatitjes paraprake të anëtarëve të rrjetit;
 - organizon dhe drejton takimet e rrjetit me një tematikë të caktuar;
 - realizon takime të rrjetit dhe përcjell informacionet që merr nga institucione të tjera si DAR/ZA-të, IZHA, QSHA-ja etj.
 - plotëson listën e pjesëmarrjësve me nënshkrimin e çdo pjesëmarrësi dhe e dorëzon te specialisti përkatës i DAR/ZA-së.
 - përgatit raport të shkurtër për çdo takim të rrjetit, si dhe raport vjetor për veprimtaritë e rrjetit përkatës.
- ➔ Drejtuesi i rrjetit luan edhe rolin e **trajnerit për tematika të ndryshme** në rrjetin që ai drejton. Ai shfrytëzon të gjitha mundësitë për të qenë i aftë si trajner për anëtarët e rrjetit që drejton.

Detyrat dhe përgjegjësitë e DAR/ZA-së

- ➔ **DAR/ZA-të përgatisin punën për ngritjen e rrjeteve** dhe organizojnë ato sipas përparësive të saj të identifikuara. Në çdo DAR/ZA titullari ngarkon specialistë të zyrës me përgjegjësinë për të **organizuar, monitoruar dhe vlerësuar** rrjete të caktuara. **Një specialist mund të ndjekë dhe të monitorojë funksionimin e disa rrjeteve.**
- ➔ DAR/ZA-të me specialistët e ngarkuar kanë përgjegjësinë dhe detyrën e monitorimit dhe të vlerësimit të zhvillimit të takimeve dhe cilësinë e zhvillimit të tyre. Ata zotërojnë listën e anëtarëve të secilit rrjet dhe të dhënat e tyre të përgatitura në bashkëpunim me drejtuesin e rrjetit.
- ➔ Specialistët e rrjeteve monitorojnë dhe vlerësojnë punën e rrjetit bazuar në **formatin e vlerësimit të ofruar nga IZHA**. Formatin e vlerësimit mund të pasurohet dhe ndryshohet në varësi të specifikave të rrjetit apo kushteve të tjera.
- ➔ Specialisti i DAR/ZA-së kryen monitorimin dhe vlerësimin e rrjetit **për çdo takim të kryer ose të paktën një herë në dy takime.**

- ➔ Specialisti i DAR/ZA-së i paraqesin përgjegjësit të sektorit të programeve të zhvillimit të burimeve njerëzore ose përgjegjësit të sektorit të kurrikulës në DAR/ZA listën e punonjësve arsimorë të rrjeteve që ai mbulon si dhe raportet e vlerësimit për rrjetet e monitoruara.
- ➔ Specialistët organizojnë takime me drejtuesit e rrjeteve që mbulojnë për të shkëmbyer mendime për përmirësimin e cilësisë së veprimtarisë së rrjeteve. Këto takime zhvillohen **një herë në tre muaj**.